

Bloomberg: Bulgarii vor trece la euro, dar jumatate dintre ei nu doresc asta

Bulgaria este pregatita sa adere la zona euro, a anuntat Uniunea Europeana saptamana trecuta, insa Doroteya Kanavrova, o mica producatoare de legume, face parte dintr-un grup din ce în ce mai mare de cetateni bulgari îngrijorati de costurile aderarii la zona euro, transmite Bloomberg.

"Sunt împotriva", spune Doroteya Kanavrova, în timp ce își aranjeaza rosiile, castravetii si dovleceii pe taraba de la marginea drumului.

Țara vecina are o lunga istorie de greutati iar PIB-ul sau per capita este la doua treimi din media UE, la aproape doua decenii de la aderarea la blocul comunitar. Cu toate acestea, pentru milioane de bulgari care au trecut prin falimente de banci, crize economice si o tranzitie dureroasa în anii 1990, moneda lor nationala (leva) este mai mult decât bancnote si monede, este un simbol al stabilitatii.

Consiliul monetar introdus în 1997 a legat strâns leva de marca germana si apoi de euro. Asta a ajutat Bulgaria sa puna capat politicii monetare restrictive din alte tari foste comuniste, precum România, si a eliminat o inflatie galopanta.

Rezultatele Eurobarometrului arata ca bulgarii sunt impartiti în mod egal când vine vorba de aderarea la euro, care ar urma sa aiba loc la 1 ianuarie 2026. Mai mult, sunt de doua ori mai sceptici decât media UE, potrivit unui sondaj publicat în luna mai, în conditiile în care partidele de extrema dreapta au organizat proteste fata de aderarea la zona euro.

"Oamenii care s-au obisnuit cu consiliul monetar timp de 28 de ani sunt îngrijorati acum ce se va întâmpla fara el", spune Svetoslav Gavriyski, fostul ministru de Finante care a pregatit Bulgaria pentru consiliul monetar în 1997. Acesta a dezmințit temerile referitoare la inflatie drept "zvonuri stupide". "O tara trebuie sa iasa, mai devreme sau mai târziu, de sub consiliul monetar pentru a deveni o tara normala", spune Gavriyski.

Cele mai mari economii din regiune (Polonia, România, Cehia si Ungaria) au amânat planurile de aderare la euro. La un eveniment care a avut loc zilele trecute la Praga, guvernatorul Bancii Nationale a Cehiei, Ales Michl, a laudat avantajele existentei unei monede nationale în lupta cu inflatia.

În Bulgaria, perspectiva aderarii la euro genereaza îngrijorari, în special în rândul celor cu venituri mici si pensionarilor. În timp ce politicienii arata spre beneficiile aderarii la zona euro, precum cresterea investitiilor si reducerea costurilor cu împrumuturile, în timp, multi cetateni se tem ca preturile vor creste pe termen scurt.

Doroteya Kanavrova se teme ca trecerea la euro va duce la scumpirea îngrasamintelor, astfel ca productia de legume la mica sa ferma va deveni mai scumpa. "Marile firme sunt bogate, ele își permit. Noi ne descurcam greu cu leva, vom fi într-o situatie si mai rea cu euro", spune Kanavrova.

Având în vedere ca majoritatea clientilor ei sunt turisti români în drum spre statiunile de pe litoralul bulgaresc, Kanavrova prefera lei românesti în loc de euro, atunci când trebuie sa accepte bani straini. Kanavrova poate folosi lei atunci când face cumparaturi peste granita, în timpul iernii.

Problema nu este ca bulgarii nu sunt pro-europeni. Sondajele arata ca mai mult de jumatate dintre ei au încredere în UE, un procent dublu fata de cei care au încredere în Guvernul de la Sofia. Problema este ca oficialii nu reusesc sa gaseasca un limbaj comun cu cei care, spre deosebire de marile firme, nu vad avantajele directe ale utilizarii unei monede comune. Acest lucru este mai usor pentru partidele populiste. Protestele organizat de

extrema dreapta au scos în strada zeci de mii de oameni pentru al doilea weekend la rând.

"Decidentii ar fi trebuit sa faca o treaba mai buna cu informarea publicului cu privire la beneficiile unei monede comune, chiar daca aderarea la uniunea monetara este o problema tehnica", spune Dennis Schen, economist sef la agentia de evaluare Scope Ratings.